

Хэерле көн хөрмөтле авылдашлар, авыл жирлеге депутатлары, килгэн кунаклар!

Азнакай районы Сәпәй авыл жирлегенә 2 авыл керә: Сәпәй һәм Мачаклы Баш.

Барлыгы 317 хужалыкта 711 кеше яши. Сәпәйдә 265 хужалыкта 649 кеше, Мачаклы- Башта 52 хужалыкта 62 кеше. Эш яшендәгеләр- 431, эшләүчеләр-441, мәктәпкәчә яшьтәгеләр-52, мәктәп яшендә-82, студентлар-7, пенсионерлар 160 кеше.

2021 елда жирлектә 6 бала туды, 12 кеше улде. Туучылар саны 2020 елга караганда 1 гә, үлүчеләр саны 3 кә кимерәк.

Жирлектә 2022 елнын беренче январенә 98 (2021-117) баш мөгезле эре терлек бар, шуларнын 34 (2021-44) сыер малы, кәжә-сарык малы 83 баш, атлар 12 баш, куяннар 43 баш һәм 41 баш умарта бар.

4 сыер тотучы- 3 хужалык (Григорьев Сергей, Нуркаев Ильнур, Хабибуллин Равиль);

2 сыер тотучылар-2 хужалык (Харисов Халиль, Шубина Гульчира)

2021 елда савым сыерларга һәм савым кәжәләргә бирелә торган субсидия 2020 елдагыча түләнде. 1 савым сыеры булганнарга-2300 әр сум, 2 савым сыеры булганнарга-3300(1сыерга); 3 һәм аннан кубрәк сыер булганнарга һәр сыерга 4300сум. 300 сумы -кан алдырганда түләгән 500 сумга субсидия.

Савым кәжәләргә субсидия куләме -500 сум. Әлеге мал ияләренән исемлекләре тозелеп, кирәкле документларын туплап, авыл хужалыгы идарәсенә илтеп тапшырылганнан сон, мал хужаларының банк счетларына 102 000 сум куләмендә субсидия кучте. **Шуны искәртеп үтәргә кирәк, субсидия алу очен, мал башының 1 январьгә хужалык китабында теркәлгән булуы шарт.**

Хәрби комиссариат эшенә килгәндә, 3 егетебез – Харисов Ильназ Халил улы, Хусаенов Ильназ Ришат улы, Залаяев Ролан Роман улы армия хезмәтеннән әйләнәп кайттылар, ә бер егетебез- Галиуллин Айзат Айрат улы хезмәт итәргә китте. Исән-сау йореп кайтсын дигән теләктә торабыз. Запаста 111 кеше теркәлгән. Көзге чакырылышта комиссиягә 4 кеше барырга тиеш булып, шуларнын 4 дә комиссия утте.

Паспорт-виза хезмәте

Ел дэвамында жирлектә 49 кеше теркәлде (шунун 6 сы- яна туган балалар), 32 кеше исәптән тошерелде (шунун 12 е-үлүчеләр).

Нотариус хезмәтен башкаруда узгәрешләр керде. 2019 елдан авыл жирлеге кучемсез милек белән идарә иту (сату, алу, бүләк итү) очен ышаныч кәгазе-доверенность, васыятнамә-завещание раслый алмый. Мондый төр хезмәтләрне бары тик Азнакай шәһәрәндә урнашкан нотариуслардан гына алып була.

Узган елда 5 ышанычнамә язылып, 1860 куләмендә дәүләт пошлинасы керде.

Жир һәм мөлкәтне рәсмиләштерү буенча мөлкәтләрен рәсмиләштермәучеләр барланды. Барлыгы 8 жир, 5 йорт рәсмиләштерелмәгән. Жир участогы жирлек биләмәләренә кермәгән булу сәбәпле, 1 хужалык (Тукай 31) жирен терки алмыйча йори. Шул участокны кертеп, тагын 43 гектар участокны кертеп, жирлек чикләре киңәйтелде. Киңәйтелгән жирләренә генерал планга керту очен, “Татинвестграждан проект оешмасы белән килешү тозелде.

Жирлектә **салым жыю** һәр елны оешкан төстә бара. Салым квитанцияләрен авыл почта булуге өйләргә тарата һәм түләүләренә кабул итә. Теләгән кешеләр интернет челтәрәндә “Госуслуги”, “Налог ру” порталы аша да салымнын узләре түләде. Шулай булуга да карамастан, елнын елында кайбер кешеләр түләмичә кала. Кабат-кабат шалтыратып, өйләренә барып йорергә туры килә. Түләмәгән налоглар, әжәтләре (пеня) булган кешеләренә вакытында салымнын түләргә өндәр идем. *Чонки, салым оешмасына әжәтләре булган кешеләргә социаль яклау идарәсеннән алына торган һәм савым сыер, кәжәләр очен бирелә торган субсидияләр түләмичәк.*

Жирлек Советында Бердәм Россия партиясеннән 7 депутат сайланып, уңышлы гына эшләп киләләр. Агымдагы елда депутатлар утырышында 30 дан артык карар кабул ителде. Һәрдаим депутатлар белән күрешеп халыкнын мөрәжәгатләрен, узара салымнын нинди төр эшләргә тоту турында, тотылган акчаларга нәтижә ясау буенча киңәшуләр уздырылып торыла. Ел дәвамында район башлыгына 6, авыл жирлегә башлыгы һәм район Советы депутатына 16 **гражданныр мөрәжәгәте** теркәлеп каралды. Шуларнын язмача теркәлгәнә-3, телдән бирелгән сораулар -16. Күпчелек сораулар урам яктырткычларын алыштыру, хужасыз йөргән этләр, жир һәм мөлкәтне рәсмиләштерү буенча туган сораулар.

2021 елнын 17-19 сентябрьдә Рәсәй дәүләт Думасына сизезенче чакырылыш депутатлар **сайлавы** узды. Сайлауларда Республика һәм районыбыз житәкчелегенә ышанычыбызны моңа чаклы да күрсәтелгән активлык белән катнашып расладык. Битараф калмыйча сайлауларга килгән авылдашларга, участок сайлау комиссиясенә рәхмәтемне белдерәм.

Жирлектә эшләнелгән программалар:

Сәпәй авыл жирлегә 2021 елда Сәпәй авылында урам яктырткычларын заманча светодиод яктырткычларга алыштыру буенча Республика программасына керде. 91 яктырткыч алыштырылды һәм 8 яктырткыч остәмә урнаштырылады.

Элеккеге балалар бакчасы территориясендә алдагы елларда балалар өчен уен һәм спорт майданчыклары урнаштырылган иде. Шул территорияне тозекләндерү максатыннан кече футбол майданы ясарга, яңа капка куярга, капкадан кергән олешенә матурлап коляскалар, балаларга велосипед белән йөрерлек итеп юл салырга дип программага керер өчен проект-смета ясап Авыл хужалыгы министрлыгына тапшырылган иде. Республиканын “Авыл жирлекләрен тозекләндерү программасы”на кереп (1 145 000 сум) балалар очен

футбол майданчыгы тозелде, яна капкалар куелды, тротуар плиткасы тушэлеп, эйлэнэ тирэсенэ тэртип урнаштырылды.

2012 елда жирлектэ Федераль программа нигезендэ районнын куп балалы гаилэлэренэ жир кишэрлеклэре булеп бирелгэн иде. 10 нан артык гаилэ йорт тозеп, яшэргэ килучелэр бар. Яна урамда 8 йортта хэм яна микрорайонда газ уткэрелмэгэн иде. 2021 елда проект ясалып 1111 номерлы 22.11 2021 елгы Татарстан республикасы министрлар кабинеты постановлениесе нигезендэ газ трубалары уткэру очен программага кердек. Жирлектэн йорт-жирлэре тиешенчэ теркэлгэн 15 гаилэ гариза язып, бугенге кондэ 3нче гаилэгэ газ уткэру эшлэре бара. Бу эшлэр ел азагына чаклы дэвам итэчэк. Кызыксынган кешелэр Азнакай газ участогына йорт-жир документлары белэн барып гариза калдыра алалар.

2022 ел башы белэн алда эйтеп утелгэн куп балалылар очен бирелгэн жирлэр микрорайонына су уткэру буенча проет документлары эзерлэу остендэ эш алып барыла. Проектыбыз хуплау тапса, су уткэру буенча Республика программасына керу турында эш барачак.

Мэдэният йортыбызга куптэн ремонт кирэклеген район житэкчелэренэ житкереп, программага керу очен документлар тутырган идек. Нихаять, 2021 елда олешчэ ремонтка акча буленде. Электр чыбыклары, розеткалар, сэхнэ ягында олешчэ яраксызга эйлэнгэн жылылык трубалары алыштырылды, фоеда тушэм аыштырылды, янгын куркынычсызлыгы коесын хэм линиялэрен тиешле стандартка туры китереп эшлэнелде хэм юыну-санитар булмэсе булдырылды. Кайнар су хэм канализация чокыры ясалып, клуб хезмэткэрлэренен эшлэре купкэ жинелэйде.

Барлык эшлэгэн эшлэр, авылыбызга ярдэм очен президентыбыз Ростэм Нургалиевичка, районыбыз башлыгы Марсель Зуфаровичка, анын командасына зур рэхмэтебезне житкерэбез.

Һәр елдагыча апрель аенда **санитар-экологик ике айлык** игълан ителэ. Кар эри башлау белэн өмэлэр оештырыла. Тымытык юлыннан Сухояшка борыла торган юл чатына, Яшьлэу юлыннан Мачаклы Баш авылына чаклы ике яклап юл буйлары, авыл эчендэге урамнар, купер төплэре, һэйкэл, зират буйлары жыештырылды. Бюджет оешмалары хезмэткэрлэре, авыл халкы да бик актив рэвештэ ярдэм итэ. Сэпэй, Мачаклы Баш авыллары, Зирекле Елга зиратларында- (барлыгы 5 зират) авыл халкы һэм читтэн кайткан авылдашларыбыз көче белэн өмэлэр уткэрелде. Мачаклы Башта бу эшлэрне башлап йорүче хөрмэтле Флера апа Яхиевнага, уз көчлэре, техника белэн ярдэм иткэн авылдашларга аерым рэхмэтне житкерэсе килэ.

Жэй айларында юл буйларын, купер төплэрен, зират буйларын чуп улэннэреннэн арындырып тоту максатыннан, килешу нигезендэ 2 кеше эшкэ алынды. Кечкенэ трактор, триммер белэн бу эшлэр жэй дэвамында башкарылды.

Кыш коне 2 авылда да юлларны кардан даими чистартып торырга кирэк. Бу эшлэргэ Автомобиль Юллары идарэсе ризалашмый. Алдагы елларда, моның очен шэхси эшмэкэр Раил Усманов белэн килешу төзелгэн иде. Эмма, 2021 елда бу эшмэкэр ризалашмады. Авырлык белэн, болай да 4 авыл жирлеге белэн эшлэп килуче эшмэкэр Агелетдинов Даниль белэн бик озак сойлэшулэрдэн сон, килешу тозедек. Кар явып үткэч, юлларны тиз арада чистартып куярга кирэк. Эшлэре

тыгыз булу сэбэпле агымдагы елда бу эшлэр без телэгэнчэ бик бармый. Шулай да, егетлэр тырышалар, тонлэ булса да килеп эшилиэр, зур рэхмэт аларга.

Хөрмөтле авылдашлар! Белгэнегезчэ 2014 елдан **узара салым жыю программасы** эшли. 2021 елда да бу программа дэвам итте. Халыктан жыелган 176 050 сумга Республикадан 704 200 сум кучерергэ тиеш булып, салым акчасын тиешле вакытында жыеп алынганлыктан бу акча тулаемы белэн счетка утырды. Акча жыю бик авырлык белэн барды, кабат-кабат өйлөргэ йормичэ күп кенэ авылдашлар тиешле салымны түлэмилэр.

Бу акчаларга жирлектэ куп кенэ яңарту эшлэре, жэйге-кышкы сезон эшлэре, куп кенэ чаралар уткэрелде. Эшлэнгэн эшлэр буенча еллык нэтижэ ел саен ноябрь аенда уткэрелгэн халык жыенында да бөртеклэп анлатыла. Алдагы елга максатлар- әйтеп уткэнемчэ депутатлар корпусы белэн кинэшеп халыкнын үтенечен исэпкэ алып билгелэнэ.

2021 елга салым акчасына түбэндөге эшлэр эшлэнде:

- Сэпэй авыл зиратларына контейнер майданчыклары урнаштыру- *Прокуратура талэбе*: 2 зиратка 126 114,31 сум (25 222,86+100 891,45)
- Авыл урамнарына юлларга(чокырларга) вак таш ташып жэю- 290 250,00.(58 050+232 200) (Яна урам, Мэктэп, Хасаншиной урамнары)
- Урам утлары челтэрен төзеклэндерү-60 000(12000+48000)
- 2 авыл территориясен-урамнарны, юл буйларын, зиратларны, күпер яннарын чүп үлэннэреннэн чистартып, чабып тору-120 000 (24000+96 000);
- 2 авылнын урамнарын даими кардан чистартып тору-100 000;(20000+80000)
- Авыл территориясен көндөлек чүптэн жыештыру- 70 000 (14 000+56000);
- Жирлектэге бэйрэм чараларын уткэру: Жиңу бэйрэме, Сабантуй, өлкэннэр көнө һәм яна ел бэйрэме-100 000 (20000+80000).

Бэйрэм чаралары 2021 елда берэз экономия белэн утте. Карантин чиклэулэре белэн милли Сабантуй бэйрэме башка еллардагыга караганда жыйнагырак булды. Жиңу бэйрэме дә өлкэннэребезне чакырмыйча, ветераннар советы рэйсе, авыл активы белэн искэ алынып, һэйкэлебезгэ чэчэклэр куелды. Өлкэннэр айлыгында, һава торышы яхшы булганлыктан, бэйрэмне урамда уткэрдек. Шуна курэ, бу тор эшкэ каралган узара салым акчасы экономия белэн тотылып, калган олеше (47000) 2022 елга кучерелде.

Узара салымны жыюны 2022 елда да дэвам итэбез. Бу эшкэ берэз яналык кергэнен белэсез. 2019 елдан һэрбер авылдан жыелган акча үз авылы эшлэре өчен генэ тотыла. **Вакытында тулэп, безнен белэн бергэ шул эшлэрне эшлэгэн, кинэшлэре белэн ярдэм иткэн авылдашларга рэхмэт әйтеп кул чабыйк эле.**

2022 елга планга кертелгэн эш торлэре:

- 2 авылнын урамнарын даими кардан чистартып тору-174 375 (34875+139500);
- 2 авылнын урам утлары челтэрен төзеклэндерү-80 000 (16 000+64000);

- Сәпәй авылы зират буйларын, зират эчләрэн чүп үләннәрәннән чистарту, агачларны кисеп. куаклардан арындыру, чүпләрэн жыеп чыгару- 201 375,00 (40 275+161 100);
- 2 авылның территориясен-урамнарны, күпер яннарын, юл буйларын чүп үләннәрәннән чистартып, чабып тору- 143 885,69 (26 000+104000+13885,69-2021год);
- Жирлек, Башкарма комитет ихтыяжлары өчен генератор сатып алу-75 000 (15 000+60000);
- Жирлектәгә бәйрәм чараларын уткәру: Жину бәйрәме, Сабантуй, өлкәннәр көне һәм Яңа ел бәйрәме-125 000 (25 000+100 000).

Хөрмәтле авылдашлар! Авыл очен, барыбыз очен дә бу чаралар кирәкле дип уйлыйм. 1 мартка кадәр узара салым акчаларын тапшырып бетерелергә тиеш булып, бугенге көндә 50 % кына жыелды. Акчаларны счеҗка салып Финанс Министрлыгы акчаны кургәч кенә өстәп түләү буенча карар кабул ителә. Республика безгә дигән акчаны кучереп, Республика акчасы безнен счеҗта куренмичә материал өчен, планлаштырган эшләр өчен акчаларны тотып булмый. Шул авылда яшәп, утлар, сулар, юллар белән кулланып тиешле салымны түләми калу бердә килешә торган эш тугел хөрмәтле авылдашлар.

Бюджет оешмалары эшенен торышы

Жирлектә «Кояшкай» балалар бакчасы, Фельдшер Акушерлык Пункты, мәдәният йорты, библиотека, почта, 2 магазин һәм авыл мәчете эшләп килә.

«Кояшкай» балалар бакчасында бугенге көндә 12 бала йорергә тиеш булып, шуларнын барысы да бакчага йори. Аларны тәрбияләүдә 1 тәрбияче, 1 повар, 1 кече тәрбияче хезмәт курсәтә. Тәрбияләү эшләрә график нигезендә алып барыла. Коллектив балалар белән берлектә авылда уздырыла торган, районкуләмендә чараларда актив катнашалар, мактау хатларына лаек булалар. Яңа ел алдыннан һәр елдагыча балалар бакчасына Бердәм Россия партиясе уенчыклар белән ярдәм итә. Берничә ел дәвамында Партия вәкилләрә буләкләрне алып килеп балаларга тапшыра. Балалар һәм эти-эниләр өчен бу чара олы бәйрәмгә әйләнә. Район житәкчеләрәнә уземнен, эти-эниләр һәм бакча хезмәткәрләрә исеменнән рәхмәтебезне житкерәбез (реорганизация с сентябрья)

Мәдәният йортының эшен 3 кеше алып бара. Эш алдан тозелгән план нигезендә халыкнын ялын файдалы, кунелле итеп оештыру максатыннан чыгып уткәрелә. Авылыбызның бай тарихы, узенә генә хас бәйрәмнәрә, гөрөф-гадәтләрә, йолалары бар. Шуларны өйрәнү, саклау, киләчәк буынга тапшыру безнен бурычыбыз булып тора һәм шунын остендә ел дәвамында эшләр алып барыла. Район буенча уздырылган смотрларда һәм башка чараларда актив катнашып, күп кенә призлы урыннарга лаек булдык. Эшләнгән эшләр, уздырылган бәйрәмнәр турында Инстаграм челтәрәндә урнаштырылган онлайн форматтагы видеороликларны карап та ел дәвамында таныша бардыгыз.

Эшлэгән эшләрә, куйган тырышлыклары, яулаган унышлары өчен мәдәният йорты хезмәткәрләренә, конкурсларда катнашкан авылдашларга, артистларга, балалар бакчасы хезмәткәрләренә, бакчага йөрүче балаларга, аларнын эти-аниләренә зур рәхмәт.

Форсаттан файдаланып, мәдәният йортына капитал ремонт кирәк икәнлеген дә әйтәп китәсем килә. Идән-тушәм, ишек-тәрәзә, сәхнә, жылыту челтәре бары да янарту сорый.

Медицина хезмәте күрсәтү- Сәпәй ФАПы Сәпәй, Мачаклы Баш авылларына хезмәт күрсәтә. Бу эшне Динмухаметова Зөлфия, хәм Азнакайдан киләп Хуснуллина Резеда бик төгәл итеп алып баралар, халык алар эшеннән бик кәнагәт.

Ел дәвамында барлыгы медпунктка 2205 кеше ярдәм сорап килде, шуларга 2 314 процедура хезмәте күрсәтелде, өйгә барып дөваләу 1354 очырак.

Авылга айга бер участок табибы килә, халык өчен бик уңайлы. 21 яшьтән алып барлык кешеләр диспансеризация утәргә тиеш. Аны үтү өчен Азнакай узәк сырхауханәсе тарафыннан барлык шартлар да булдырылган, авылга табиплар килә, кирәкле анализлар алына, ЭКГ уткәрелә, УЗИга талон бирелә.

Короновируска каршы ясалырга тиеш булган вакцина буенча планны арттырып утәдек. 60 яшьтән өлкәннәр генә берәз тоткарлый. Бугенге кондәге везгытьне истә тотып прививкаларны ясатырга чакырам. Кемнәр бер кабат ясаткан, икенчесен ясату вакытын уткәрмичә, ревакцинациягә бару тиеш. Сәләмәтлегебезгә, бер беребезгә игтибарлы булайк!!!

Почта эшен – 2020 елнын ноябрь аеннан авылдашыбыз, 5 бала анасы Шарипова Инга Степан кызы үз өстенә алды һәм бик төгәл итеп алып бара. Өлкәннәребезгә пенсия тарата, утка, газга, чупкә, суга, телефонга түләүләр жыя, телеграммалар, посылкалар, переводлар ала, шулай ук халыкка кондәлек товар сату белән дә шөгыльләнә. Газета- журналларга язылу бик авырлык белән генә барды, шулай да елда куелган планны утәргә тырышабыз. Почта булекчәсе авыл мәдәният йортына кучеп, аерым ишекле бүлмәне жайлап эшкә керештеләр. Кучкән чакта жинелчә жыештыру эшләрә генә башкарылды, әмма бу бүлмәгә дә капитал ремонт кирәк, ишек-тәрәзәләре, идән-түшәме, электр челтәре бик тузган, аяныч хәлдә. Халык өчен кереп-чыгып йору урыны да унайсыз, бүлмәдә суык.

Китапханәдә – 2021 елных август аеннан авылдашыбыз Регина Саетмухаметова эшли башлады. Китапханәдән файдаланучылар саны-барлыгы 345 кеше, шулардан стационар шартларда хезмәт күрсәтелгән кулланучылар – 340 кеше, шулардан эш яшендәгеләр– 127 кеше, мәктәп яшендәгеләр -145 кеше, шуларнын 14 яшькә кадәрге балалар – 90 кеше, 15тән 30 яшькә кадәр – 99 кеше, 55 яшьтән өлкәнрәкләр – 61 кеше. Стационар шартлардан тыш хезмәт күрсәтелгән кулланучылар- 5 кеше (на дому).

2021 елнын октябрәннән һәр шимбә 11.00 сәгатътән 12.00 сәгатътә кадәр 3 яшьтән алып 12 яшькә кадәрге балалар өчен «Акварелька» рәсем түгәрәге

үткөрөлө. 10 кешедән торган балалар түгэрәккә бик теләп йөриләр. Түгэрәктә рәсем ясаудан тыш, балалар белән төрлө чаралар, конкурслар, уеннар үткөрөлө.

Ветераннар советы-

Бугенге көндә Сәпәй авылында 160 пенсионер исәптә тора. Авыл жирлегендә караучысыз калган пенсионерлар юк. Мачаклы - Башта 16 пенсионер исәпләнә. Кызганычка каршы, жирлегебездә бер генә Бөек Ватан сугышы ветераны да калмады. Сугыш ветераннарының ялгыз хатыннары ике кеше.

Ветераннар советы эшне план буенча да, планга язылмаганнарын да даими башкарып тора.

План буенча эшләнә торган эшләр барысы да өлкәннәрне бигрәк тә ялгызларны шатландырып, бергәләп матур итеп яшәү максатыннан оештырыла.

Ел дәвамында һәр пенсионерны туган көне белән котлап, хәлләрен сорашып, ярдәмләшәп торабыз. Мәдәният йортында уздырылган һәр календарь бәйрәмдә өлкәннәребезгә игътибарлы булып, бәйрәмнәргә чакырабыз.

Ел башы яңа ел кичәсе белән башланып китә. Яңа ел бәйрәме авылның имамы, авыл жирлеге башлыгы һәм ветераннар советы тәбрикләүләре белән башлана. Гадәттә бу бәйрәмдә яше-карты бик актив катнаша. 12 нче гыйнвар көне авылның өлкән яшьтәге ветераннарын һәм инвалид балаларнын өйләренә йөрөп, Кар кызы белән Кыш бабай үзләренә кечкенә генә бүләкләрен тапшыруны оештырабыз.

Районда 11 ел рәттән авыл жирлекләре арасында кышкы спартакиада уздырыла. Спорт ярышларында яшьләр белән беррәттән пенсионерларыбыз да актив катнаша, призлы урыннар алып, күнелләрен күтәрәп кайталар. Агымдагы елда да бу чара 19 февральдә узачак, авылдашларны ярышларда көтеп калабыз. Ө 15 январьдән сайлап алу турлары башланды. Яшьләребез бадминтон, теннис, таяк, канат тарту ярышларында катнашып яхшы гына урыннар яуладылар. Уңышлар белән ватсапта “Якташлар” төркемендә уртаклашып торабыз. Волейбол, футбол уеннары киләсе атналарда узачак.

Халыкка 2 магазин хезмәт курсәтә. Ахунова Резеда хәм шәхси эшмәкәр Гараева Гөлгенә. Аларнын еллык товар эйләнеше 500 000 сумнан артып китә. Халыкны азык-төлек, көнкүреш товарлары белән тәмин итеп торалар, Бу эшмәкәрләребез авылда уздырыла торган чаралардан да читтә калмыйлар, хәләреннән килгәнчә ярдәм итәләр. Бик зур рәхмәтлебез аларга, эшләрәндә уңышлар телибез.

Авылыбыз **Мәчете-** яхшы гына эшләп килә, өлкәннәребез бик теләп йөри, һәр көн Азан тавышы авылыбызга яңгырый. Мәчетебезнен шурасы тозелде. Хәзрәтебез Хусаенов Альберт абый үз эшен жиренә житкереп башкара. Пандемия хикмәте белән 2021 елда да мәчеттә чаралар үткөрәлмәде, укулар да оешмады. Ураза, Корбан бәйрәмнәре саклык чаралары белән өйләрдә генә уздырылды. Мәчетебез ел саен балалар бакчасына йоруче балаларга хәм момкинлекләре чикле авылдашларга яңа ел бүләкләре эзерләп, таратып чыга. Игелегез очен Аллахнын рәхмәте булсын.

Эшлэнгән эшләрне сөйләве күңелле, күрергә теләгән кешегә күренеп тә торалар. Хөрмәтле авылдашлар, әле эшлисе эшләребез дә күп. Шуна курә йорт хужаларына әйтеп үтәсе килә, пропискада булган һәркем өчен үзара салым түләү мәжбүри. Сөз пропискага рәхсәтегезне биргәнсөз икән бу кешеләр өчен җаваплылык та сөзнең өстә.

Хөрмәтле авылдашлар! Агымдагы елда да Рәсәй күләмендә чүпләрне җыеп алу буенча Бердәм оператор хезмәте күрсәтелә. Бу очракта Закон нигезендә йорт хужалары, пропискада булган кеше саны белән һәр йорт чүп җыю өчен түләргә тиеш. *Түләү суммасы да сизелеп артты, түләү тәртипләре дә үзгәрде.*

Чүп җыю машинасы Сәпәйгә һәр сишәмбе, Мачаклы- Башка жомга көнне килә, Капчыкларга тутырылган чүпләрне җыеп алып китә. Күләмле чүпләрне җыелып трактор арбасы белән чыгарырга мөминлек булып дип сөйләшсәк тә, кайбер хөрмәтле авылдашлар жиңел машинага арба тагып бәрәңге сабагын, бакча чүпләрен урман буйларына, карьерга, чистартып эттереп куйган бикле чүплекнең койма буена, чокырларга илтеп бушаттылар. Бер дә күңелле хәл түгел, Хөрмәтле авылдашлар! Чистарткан җирдә түгел чүпләмәгән җирдә чиста була диләр. Барыбыз бер булып чисталык өчен көрәшмәсәк, чүптән котыла алмыйбыз.!!!

Хөрмәтле авылдашлар! Авылыбызда тагын тәрбиягә авыр бирелүче, авыр социаль хәлле гаиләләр барлыкка килде. Бу спиртлы эчемлекләр белән мавыгучылар. Авыл җирлегендә оештырылган иҗтимагый совет, район оешмалары белән берлектә шул гаиләләр белән эш алып бара. Утка, газга түләү, янғын хәбәрчеләре алып кайтып урнаштыру- барысы да җирлек өстендә. Сонгы елларда социаль яклау оешмасы тарафыннан 5 йортка янғын хәбәрчеләре куелган булса, авыл җирлеге тарафыннан тагын 5 йортка урнаштырылды. 2 йортка элек куелганнарынын аккумуляторлары алыштырылды. Хөрмәтле авылдашлар! Бер-беребезгә, күршеләргә, ялгыз яшәүче әби-бабайларга итагәтле, игътибарлы булсак иде.

Җирлектә озак еллар **“ирекле янғын дружинасы”** эшли. Язгы-жәйге чорда янғын куркынычсызлыгын саклауда, янғын булган очыракта сүндерүдә шул иптәшләр аеруча актив катнаша. Гомумән, битараф булмаган Сәпәй Мачаклы халкына рәхмәт сүзләре әйтәсе килә. Мачаклыдан Исламова Флера, Ханова Аллюра апа, Сәпәйдән депутатыбыз Гарайшин Наил, бертуганнар Закиров Алмаз һәм Айдар Айратовичлар, Гарипов Артур, Шарипов Раил, уллары Рамиль, Рафаэл белән, Нуркаев Рузалин абый һәм башка бик күпләр...

Бу урында җирлектәге тагын бер оешма **“ирекле халык дружинасы”** турында да әйтеп китәсе килә. Бу оешма эгъзалары булып авылдагы оешма хезмәткәрләре эшли. Жомга, шимбә көннәрендә, язгы-көзгә эшләр вакытларында ыңдыр табагы, оешма тирә-яклары, мәчет территориясен тикшереп, карап тору алар җилкәсендә. Хезмәтегез өчен зур рәхмәт кызлар!!!

Урамда йөргән хужасыз этләргә халык зарлана. Бүгенге көндә Татарстан Республикасы министрлар кабинеты карары нигезендә хужасыз этләрне торак

йортлар булган жирдә ату тыела. Этләрне жыеп алу, аларны тиешле шартлары булган урыннарға илтөп урнаштыру белән махсус рөхсәте булган оешмалар ғына шөгыльләнә ала. 2021 елда Азнакай МППБ иО хезмәткәрләре белән халыкның кош-кортларына каза салган күп кенә этләрне жыеп алдык. Урамда йөрүче этләрнен күбесе хужалы, муенында муенчаклы. Бу елны безнен өчен бик кирәк булган приют та вакытлыча эшчәнлеген туктатып торды, шул вакытта куп зыян китерделәр. Һәркем үз этен бәйләп куйса, хужасызларны жыеп ашатмаса, этләр безаз булса да кимерләр иде.

Чыгышымны тәмамлап авыл халкына әйтәсем килә:

1. 2020 елларның транспорт, йорт-жир налогларын жыю бик авырлык белән барды. Бугенге көндә агымдагы елның түләнмәгән налоглар исемлеге килде. Шул ук бер кешеләр. Әгәр, суд карары белән түләтә башласалар, түләнмәгән налог, өстәмә пеня һәм суд расходлары өстәлә. Карар суд приставларына тапшырыла, вакытында түләмәгәч, аларның расходлары да өстәлә. Күпкә артык түләгәнче, вакытында эшне бетереп кую кирәк. Социаль яклау идарәсеннән, савым сыерлар, савым кәжәләр өчен алыныла торган субсидияләр дә түләнмәячәк икәннен алда әйтеп аңлатып киттем!!!
2. Авылда рәсмиләштерелмәгән жирләр, йортлар, яңа салынган йортлар бар. Һәркемнең милеге тиешле документлар ясалып, теркәү оешмасында регистрация үткән булырга тиеш. Бу эшләр хөкүмәт контролендә. Беренче катка 500 сум штраф булса, кабат салганда суд карары белән 30 000 карала. Регистрация үткәреп, документларны авыл советына китерү мәжбүри!

ШУНЫН БЕЛӘН ЧЫГЫШЫМ ТӘМАМ,

Игътибарыгыз өчен рәхмәт. Һәркайсыгызга исәнлек-саулык, бәрәкатле имин тормыш телим.